CURIERUL ROMÂNESC

Intâiul Ziar publicat in Tara românească la 8 Aprilie 1829, de J. HELIADE-RADULESCU

PUBLICATIE - SERIE NOUA - CE APARE DE DOUA ORI PE LUNA IN LIMBA FRANCEZA ENGLEZA SI ROMANA

INSTITUTUL ROMÂN DE ISTORIE RECENTĂ I.R.I.R.

CONGRESELE CU TÂLC

de Pamfil Seicaru

O manifestare românească în exil -folosindu-se centenarul unirii Moldovei cu Valahia, în actualele împrejurări, trebuia să fie un prilej unic de a pune în fata constiintei europene problema poporului român.

Care a fost argumentul decisiv folosit cu inteligentă si pasiune de exilatii Români în preajma congresului dela Paris din 1856? Să se ridice la Gurile Dunării un Stat neslav constituind un stăvilar în calea revărsării impetuoase a Rusiei prin Balcani spre Marea Egee. Deci, creiarea Statului român modern a corespuns unei necesităti europene; Europa lua o măsură de precautie fată de puternicul Stat rusesc, care dela 1813 devenise amenintătorpentru Europa. Napoleon al III-anu uita că în 1815 Cazacii fuseseră la portile Parisului.

Un gânditor politicde mare valoare, Tocqueville, îsi punea în 1849 problema, evident din punct de vedere strict francez, dacă era in interesul Frantei să se păstreze puzderia de State germane sau să se creieze un Stat german unitar, formând un dig de apărare al Occidentului în fata gravei, mereu sporitei amenintări care era Rusia. Găsesc util să reproduc este rânduri profetice dintr'o carte putin cunoscută "Souvenirs d'Alexis de Tocqueville": "Este o veche traditie a diplomatiei noastre de a face totul ca Germania să rămână împărtită într'un număr de State independente; si aceasta era valabilă, într'adevăr, când în spatele Germaniei se găsea încă Polonia, iar Rusia era pe jumătate barbară; dar în zilele noastre este oare aceeas situatie? Răspunsul care se va da la această întrebare depinde de răspunsul care se va da la altă întrebare: care este, de fapt, pericolul pe care îl reprezintă Rusia pentru independenta Europei? In ceace mă priveste, cum crrd că Occidentul nostru este amenintat să cadă mai de vreme sau mai târziu sub jugul sau cel putininfluenta directă si irezistibilă a tarilor, sunt de părere că primul nostru interes este să favorizăm uniunea tuturor raselor germanice, ca să le putem opune Rusilor. Situatia lumii fiind azi alta, trebue să schimbăm vechile noastre maxime si să nu ne temem de a întări pe vecinii nostri, ca ei să poată fi în stare să respingă, într'o zi, împreună cu noi inamicul comun. Impăratul Rusiei vede bine ce obstacol ar constitui o Germanie unitară".

După un secol de tragice rătăciri - amintind erorile cetătilor grecesti din epoca războaielor Peloponezului- datorită luptei pentru hegemonie între Atena si Sparta s'a ajuns la suprematia Persiei sila decadenta politică a anticei Elade- stăpânirea Rusiei în centrul Europei si în Balcani a fortat răspunsul afirmativ la problema care îl frământa pe Tocqueville ca

ministru de Externe al Frantei în 1849. Si ràspunsul afirmativ l-a dat generalul de Gaulle - organizatorulsi animatorul rezistentei franceze împotriva Germaniei- în conferinta de presà din 25 Martie, Germania constitue un element esential în viata politicà a continentului european. Mai precis: Germania este un scut al Europei fatà de amenintarea ruseascà.

In 1919, la conferinta dela Versailles, problemele Europei au fost examinate de Europeni, iar Clémenceau era tribunul acestui continent; rezultatul a fost stabilirea pe Vistula-Nistru a frontierii de Est a Europei. S'a dat singura replicà valabilà ostilitàtii fundamentale al spiritului rusesc fatà de Europa. Studiind istoria formatiei ideilor revolutionare în Rusia, pentru o lucrare care va apàrea în limba spaniolà (o bunà parte s'a publicat în ziarul "El Alcazar") m'am familiarizat cu problemele care au frământat Rusia dela 1815 si pânà azi. Intre Slavofili si pro-Occidentali existà ceea care îi uneste: ostilitatea lor fatà de Europa. Incepând cu "Nopti rusesti" -carte în care se lua pentru prima oarà o atitudine de ostilitate fatà de cultura europeanà- scrisà de printul Odoievski (1823) si pânà la Lenin vom regàsi aceeas atitudine la toti gânditoriirusi. Odoievski denunta -la 1823- decadenta Occidentului: "Sà îndràsnim sà rostim cuvântul care ar putea multora sà parà straniu, dar care va fi peste scurt timp foarte simplu: Occidentul piere". Si, o sutà de ani înainte de Lenin, cauzele decadentii imediate ale Occidentului se datorau scàderii sentimentului religios, iar azi se datoreste capitalismului. Cum Europa este într'un proces accelerat de decadentà, datoritàunei anarhizàri spirituale, unui lent proces de descompunere internà ale popoarelor occidentale, unica ei salvare nu poate veni decât delaun popor tânàr, viguros, cu puterile morale intacte, chemat sà preia din mâinele obosite ale Occidentului, conducerea destinelor istorice àle Europei. Si pentru Odoievski, poporul chemat sà ia cu energie comanda este poporul rus. "Noi suntem la ràscrucea a douà lumi, a trecutului si a viitorului; noi suntem un popor nou si proaspàt; noi nu ne-am mânjit în stricàciunile bàtrânei Europe; înàntea noastrà se desfàsurà o dramà ciudatà si misterioasà al càrui desnodàmânt se gàseste poate ascuns în adâncimile spiritului rus". "Dar nu numai corpul vrem sà-l salvàm, noi Rusii, ci si sufletul Europei". Concluzia la care ajungea Odoievski - rostità de Faust, eroul "Noptilor rusesti", dupà ce constata cà "Occidentul suferà de o neliniste adâncà fàrà tàmàduire, având o sperantà fàrà viitor, o negatie fàrà nici o afirmatie"- este: "Secolul al XIX-a apartine Rusiei". Lenin si urmasii lui pot spune dupà un secol: dacà Europa nu s'a pràbusit dupà toate dementele ei ràtàciri, Rusia o terorizazà, o înnebuneste, îi dislocà gândirea spre a gràbi preluarea hegemoniei spirituale, politice, militare de càtre Moscova.

Aceastà unitate de gândire si sensibilitate anti-europeanà pe care o gàsim la "inteligentzia rusà", hrànità din cultura europeanà, este de naturà sà îngrijoreze pe orice European. Slavofilii: Khomiakov, Kirievski, Aksakov, Samarin, Dostoievski atribuiau imperialismului rusesc, ostilitàtii organice a Rusiei fatà de Europa acelas caracter misionar: sà salveze sufletul Occidentului. Dar chiar un occidentalist ca Alexandru Herzen considera pe European ca "omul de pe celàlalt mal". Sà retinem cà Herzen si Belinski

au fost initiatorii liberalismului rus. Anti-european a fost chiar revolutionarul anarhist Bakunin.

Este curios cà Karl Marx a descifrat perfect de bine natura imperialistà precum si obiectivele spiritului rusesc, cum reese din articolul publicat în 1855 sub titlul "Germania si panslavismul" în "New York Tribune". In acest articol, cu totul neasteptat, Karl Marx folosea argumente rasiale vorbind de Rusi: "Aceastà rasà proclamà la ora actualà, pentru prima oarà, unitatea ei si declarà chiar prin aceasta un ràsboiu pe viatà si pe moarte raselor celto-latine si germanice care, pânà azi, dominà în Europa... O miscare al càrei sfârsit nu poate fi decât stergerea de pe harta Europei a Turciei, Ungariei si a unei jumàtàti din Germania, o miscare care vrea sà restituie Slavilor tot pàmântul apartinând în timpuri immoriale Slavilor, sà transforme Austria, mai putin Tirolul si Lombardia, într'un imperiu slav, tinta panslavismului...O miscare al càrui obiectiv este sà steargà ce s'a creiat printr'o mie de ani de istorie, si care, dupà ce acest scop realizat, nu s'ar putea mentine decât prin supunerea Europei."

Ràsboiul Crimeii a produs mare emotie printre intelectualii europeni, îndreptàtind viziunea pesimistà alui Alexis de Tocqueville din 1849, dupà ce Rusia intervenise în revolutia din Ungaria sub Kosuth si când si-a dat seama de pericolul pe care aceastà Putere îl reprezenta pentru independenta Europei.

In 1854, Emil Montégut publica în "Revue des Deux Mondes" un studiu asupra ideii monarhiei universale. Origina articolului lui Montégut -în 1888 publicat într'un volum intitulat "Libres opinions morales et historiques"- se gàsea în pretentiile tarului Nicolae I de a'si impune vointa Europei. Dupà ce trecea în revistà toate aspiratiile la o monarhie universalà (al càrui tip reprezentativ a fost Carol Quintul) fàcea judicioase observatii privind ideia unitàtii prin monarhie sau prin democratie universalà si anume cà nu este unitatea spiritualà, asa cum o concepe ideia crestinà, ci este "domnia artificialà a unui sistem sau a unei forte mecanice substituità pe toatà suprafata lumii civilizate liberei desvoltàri a vietii si a expresiei spontane a fortelor intime ale fiintii; este forta temperalà care impune legea ei totalitàtii persoaneo umane si care dicteazà conceptia ei asupra universului; este sistemul inaugurat în Rusia de Petru cel Mare, preluarea violentà si arbitrarà a administratiei spirituale de càtre administratia laicà, Statul absorbind totul, întinzându-si infaibilitatea asupra totalitàtii vietii". "Sunt viziuni asiatice". Ori, aceastà formà de dominatie universalà intuità în 1854 de Emil Montégut este viziunea asiaticà de organizare a lumii pe care încearcà s'o impunà bolsevismul. Gàsesc necesar sà precizez cà Emil Montégut a publicat acest studiu cu un an înainte de Karl Marx si este foarte probabil ca acesta din urmà sà'l fi citit, deoarece el urmàrea toate manifestàrile ideilor. Este uimitor cum la 1854, un intelectual occidental, un istoric filozof cum era Emil Montégut (90 de ani mai târziu vom gàsi pe marele istoric al Cruciadelor, René Grousset, meditând asupra Eurasiei în "Bilan de l'Histoire" si având viziunea clarà asupra pericolului de proportii halucinante pe care îl reprezintà Rusia pentru civilizatia Europei.

"Are putinà importantà pentru Rusi dacà au sau nu dreptate numai sà poatà lua; vor da înapoi dacà va fi nevoe, fàrà sà tinà seama de onoarea militarà; vor accepta chiar glumele proaste

si, fàrà supàrare, se vor làsa tratati de cazani numai sà poatà înainta o schioapà. Nimic nu'i rusineazà, nu au nici un respect uman, si nici o sgomotoasà dragoste de glorie. Iatà forta lor. Sà ajungà la tintà, sà triumfe fàrà pompa vanà a triumfàtorilor Sunt de temut: datorità caracterului lui, poporul rus gàseste în starea Europei arme periculoase. Pentru a rezista cu eficacitate Rusiei nu trebue sà o înfruntàm numai cu armele; deasemenea sà tinem piept spiritului si ideilor ei; si îmi pare ràu sà spun cà acest spirit, aceste idei sunt ràspândite în doze diverse în toate tinuturile Europei".

Repet, Montégut da semnalul de alarmà în anul 1854, dar avem uluitoarea impresie cà scrie în 1954. Si aceastà formulà lapidarà a marchizului de Custine "Autocratia rusà nu este decât o democratie idolatrà" este valabilà sub Tari ca si sub dictàtorii comunisti. Iar René Grousset fàcea constatarea:"In pofida aparentelor, continuitatea este mai mare decât s'ar crede între tarism si Soviete".

De ce amintesc toate acestea? Ca sà pot fixa cadrul unui congres al "intelectualilor"români, aflàtori în exil.

Intentia initialà a fost sà se facà un simplu congres al "intelectualilor"; apoi, initiatorii s'au ràsgândit si au combinat asa zisa Fundatie regalà cu Centenarul unirii, organizând sub titlul "Cultura românà în comunitatea europeanà" o manifestare a intelectualilor români din exil.

Nu discutàm valoarea acestor manifestàri deoarece ne lipsesc textele, dar suntem îndreptàtiti sà ne întrebàm: ce serviciu au adus cauzei românesti? Ce s'a urmàrit de càtre organizatori? Sàse dovedeascà Occidentului cà poporul român este la acelas nivel de culturà cu tàrile apusene, cà Românii nu se tin ca maimutele cu coada de ramurile arborilor si cà sunt ceva mai evoluati ? Pentru acest motiv, probabil, fostul ministru al României la Paris, dl Constantin Diamandi, a tinut sà povesteascà cà dupà 1840, atunci când tatàl sàu a fost trimis la Paris sà'-si facà studiile, pàrintii l-au încredintat unui Francez care l-a recomandat unui profesor pentru gàzduire si pentru ca tânàrul Valah -avea deabia 15 ani- sà fie sever supravegheat. Când elevul valah a fost prezentat de însotitorul lui, profesorul francez l-a privit cu uimire si a strigat, chemându-si nevasta: "Bonbon, vino sà vezi. Valahii sunt oameni ca noi".

Dar de atunci a trecut mai bine de un secol si Românii au adus o importantà contributie în domeniul stiitific. Doctorii: Toma Ionescu, Jean Cantacuzino, V.Babes, C.Levaditi, C.Marinescu sunt cunoscuti de oamenii de stiintà francezi. Mare mi-a fost satisfactia sà gàsesc în opera lui Santiago Ramon y Cajal (premiul Nobel în medicinà 1906) citat de nenumarate ori doctorul C.Marinescu care era prin 1900 una dintre marile autoritati în istologie. Lucrarea lui "Mecanisme de la senilité et de la mort des cellules nerveuses" a fàcut epocà. In 1908, o editurà, publicând o serie de lucràri de medicinà, s'a adresat pentru fiecare materie unui specialist. Volumul consacrat creerului a fost încredintat doctorului C.Marinescu. Si 50 de ani mai târziu, vrem sà dovedim cà nu suntem un popor ràmas la paleolitic.

Acum 50 de ani, N.Vaschide, sef de lucràri la laboratorul de psihologie si fiziologie experimentalà era o autoritate; între 1900 si 1906, numele lui figura în toate revistele stiintifice. Si as putea continua sà citez nume românesti de mare prestigiu în toate domeniile de activitate intelectuala.

Pe programul acestei manifestàri românesti, organizatà de fictiunea "Fundatia regalà universitarà" este scris: "La culture Roumaine dans la communauté européenne; journées d'études à l'occasion du centenaire de l'Union des Principautés". In cea mai elementarà logicà, accentul acestor zile de "studii" càdea pe centenarul Unirii si nu putea avea decât un accent politic deoarece se sàrbàtorea centenarul unui act national de càtre pribegi români, porniti în largul lumii sà scape de urgia ocupatiei rusesti, presupunându-se cà prezenta acestor pribegi în lumea libera nu ar avea decât o unicà justificare: sà destepte sentimentul de revoltà în Occident contra sclavizàrii natiei lor. Ori, în toatà aceastà organizare, de-alungul "zilelor de studii" ceace izbeste pe orice Român este absenta oricàrui sentiment de adâncà îngrijorare, ecou al Patriei supusà regimului de ocupatie ruseas cà. Veti spune: dar s'au prezentat lucràri meritorii care fac dovada cà între exilati se aflà Români studiosi. Nu credem cà pentru prezentarea acestor Români studiosi s'a facut apel la atentia Frantei.

Nu ne îndoim cà în comunicarea tânàrului istoric N.Beldiceanu "Du nouveau sur les causes de la chute des cités marchandes de Chilia et Cetatea-Alba" se gàsesc date noui. Cum este sigur cà dl Dinu Adamesteanu a prezentat descoperiri arheologice interesante privitoare la "Colonizarea greacà în Sicilia". Intrebarea, însà, este: ce servicii aduc asemenea lucràri cauzei natiei noastre crucificate? Am càutat sà descoper ratiunea unei sistematice fereli -accentuez pe cuvântul fereli- de a aduce în discutie problema României, redusà la situatia de colonie a Rusiei sovietice. Cred cà nici unul dintre regisorii acestei abile escamotàri acentenarului Unirii Principatelor nu are cutezanta sà nege situatia de colonie a României. Atunci, care era obligatia acestor onorabili intelectuali români aflati în exil? Sà dee o formà càt mai elocventà constiintei nationale care tràeste cu o halucinantà intensitate tragedia Patriei.

Sà presupunem -spun sà presupunem- cà toate aceste manifestàri intelectuale au fost apreciabile, ceva mai mult, de oaçtentică valoare; justificà oare escamotarea problemei esentiale: tragedia poporului român ? Eu spun : cu càt vor fi fost mai remarcabile - simplà ipotezà- lucràrile, cu atât mai mare este vina celor cari s'au pretat la o înscenare -accentuez înscenarespre a se evita sà se vorbeascà de problema esentialà: crucificarea neamului românesc. De ce si-au asumat acesti onorabili intelectualidin exil privilegiul de a se situa în afarà de tragicile îngrijoràri ale natiei ? Despre ce a fost vorba, mai exact, ce a prilejuit prezentarea de creere gânditoare si probabil foarte savante ? Stà scris pe programul tipàrit : "Cu ocazia centenarului Unirii Principatelor". Deci, în raport cu acest eveniment, comentat în functie de situatia de azi a Romaniei, trebuiau sà se suceadà intelectualii cari au participat la aceste -vai, vai- "Journées d'études".

Dacà nu ar fi tinut cuvântarea de deschidere dl André - François Poncet evocând situatia României cu un profund sentiment de simpatie si o înàltime de gândire politicà, dacà n'ar fi gàsit cuvinte pline de emotie dl Gabriel Marcel în "La division du monde et la conscience humaine" si n'ar fi fost evocarea atât de întelegàtoare a dlui Georges Duhamel în "Les latins de l'Europe orientale", toate comunicàrile manifestàrii organi-

zate de zisa Fundatie regalà ar fi putut fi rostite si la Bucuresti, sub privirea fericità a lui Gheorghiu-Dej. Nu vàd cu ce ar fi turburàt pe vechilii marxisto-leninisti ai Kremlinului cà un domn Ghità Ionescu - cunoscut doar ca unul din màruntii agenti folositi de grupul Niculescu din piata Buzesti, Creteanu si Visoianu pentru a face legàtura si trimis la Sofia si Ankara cu titlul de atasat comercial - ar citi la Bucuresti în fata Chivutelor krusevene : "Inteligentzia" ca grup social" ? Nu cunosc cuprinsul acestui gigantic efort intelectual, (sà nu'i plesneascà cumva cercurile dela doagele creerului de atàta efort) dar bànuesc cà s'a referit la ceace corespunde notiunea de "Inteligentzia" în Rusia, anume intelectualiirusi a càrei primà manifestare a fost revolutia Decembristilor la moartea lui Alexandru 1 (14 Decembrie 1825). Din "Inteligentzia ca grup social" a fàcut parte faimosul colonel Pestel, care întrun tratat "Adevàrul rus" preconiza transformarea Rusiei într'o republicà democratà puternic organizatà; pentru el, solutia reformei agrare era colectivizarea pàmânturilor. Pestel este unanim considerat, mai mult decât Radicev (autorul càrtei "Càlàtorie dela Petersburg la Moscova" în care a redat cu cruzime de adevàr toate abuzurile autoritàtilor, îndràsnealà pe care a ispàsit-o în fundul Siberiei) ca precursorul îndepàrtat al bolsevismului. Pentru a ne da seama de importanta acestui reprezentant al "Inteligentziei" rusesti este suficient sà spunem cà în 1862 -40 de ani dupà ce a fost spânzurat Pestel- , faimosul anarhist al "Inteligentziei" rusesti îsi intitula o brosurà : "Romanov, Pugatchev sau Pestel". Acestei grupàri au apartinut: Alexandru Herzen, poetul Puskin, Belinski, Cernisewski, Lavrov, Mikailovski, Plekhanov, Bogdanov, Lenin.

Domn Ghità Ionescu si-a ales pozitia cea mai putin riscantà s'a situat în ceace se numeste "punct mort", acolo unde gloantele nu te pot atinge. Si aceastà adàpostire i-o asigurà o expunere sociologicà -mà rog- cum indicà titlul "Inteligentzia ca grup social". Nu e nevoie sà emità judecàti de valoare, sà ia vre'o atitudine cu riscuri, dat fiind cà situatiile sunt în continuà transformare, viitorul plin de neprevàzut si "sociologic" fàcând un act de prezentà nu este angajat cu nimic.

"Inteligentzia ca grup social" sociologic, cu putin sos marxist-leninist, poate fi citità cu succes în fata Sanhedrinului de argati ai Moscovei dela Bucuresti. Am insistat asupra acestui domn Ghità Ionescu deoarece ne înlesneste sà descifràm escamotarea centenarului Unirii, escamotare fàcutà de <u>patronul real</u> al acestor "Journées d'études".

Cu nimic nu este o provocàtoare afirmare revolutionarà -aceasta este misiunea exilului- niste comunicàri de beltea filozoficà "Metafizica poporului român" a dlui Amarin, sau "Problema contrazicerii în unele curente filozofice ale României" de dl Silviu Crèciunas. Sau considerentele bazaconiste ale dlui Cazaban asupra poznelor dialogate ale teatrului lui Ionescu (Eugen, nu Ghità). Totul a fost spilcuit cu briantinà academicà, obiectiv, din perspectiva lui Sirius, cà de aceea suntem în epoca càlàtoriilor interplanetare. A expune punctul de vedere politic - altul nu interesează - al exilului asupra problemelor Europei, tratate în raport cu interesul României, înseamnà sà cobori dela "înàltimea" (care ?) de intelectual, de pe culmile contemplatiei senine (asa este intelectualul român în exil, jugànit si cât mai metafizic) la învàlmàseala pasionalà a celor cari nu s'au emancipat de pre-

judecàti ca : natiune, patrie, sentiment românesc.Noi, ceilalti, nu ne lăsăm amăgiti de această seninătate, care nu este decât o totală indiferentă, si nici de mânuirea cuvintelor sub care nu se găseste nici o idee. Toti acesti intelectuali îsi închipuie că se occidentalizează în măsura în care se arată mai insensibili fată de ceace noi, neevoluatii, veneràm, dacă se arată mai străini deceace formează substanta spiritului nostru.

Este bine de stiut că această calificare de "intelectual" a fost inventată de Clémenceau. In "Sciences et doctrines du Nationalisme" Maurice Barrès aminteste că directorul ziarului "L'Aurore" -Georges Clémenceau- publicând în Noembrie 1898 o listă de persoane cari îsi afirmau simpatia lor pentru ex-căpitanul Dreyfus, a inventat cuvântul:"Este protestul Intelectualilor Anatole France a protestat contra întrebuintării cuvântului "Intelectual" spunând : "Este într'o franceză proastă. Acest cuvânt prin care ei vor să spună că apartin intelectului nu se poate aplica decât unei facultăti a spiritului. Cei cari au imaginat să stabilească o calitate a persoanelor nu'si cunosc limba" Dar, nu mai putin, cuvântul "intelectual" a ràmas pentru a califica o categorie socială, ca un fel de elită a unei societăti democratice.

Maurice Barrès numia pe intelectuali "logicienii absolutului". Deci, "intelectualii" români din exil adunati de zisa Fundatie regală la Paris si-au prezentat produsele creerului în anul al XV-a al Calvarului românesc.Totul pare o manifestaredin timpuri normale, preocupările lor te obligă să'i situiezi înainte de 1939 ca si când n'ar exista imensa tragedie a poporului român.Când am terminat de citit toate dările de seamă privitoare la această manifestare a "intelectualilor" români sub egida zisei Fundatii regale, mi-am amintit de o prefată scrisă de filozoful rus Soloviev la lucrarea "Rusia si Biserica universală". In acea prefată Vladimir Soloviev amintea de o legendă rusească privitoare la Sf Nicolae pe care biserica rusă îl prăznueste de două ori. Porni-t-au sfintii Nicolae si Casin, trimisi de bunul Dumnezeu, să mai vadă ce se petrece pe pământ. Si umblând pe un drum de tară, sfintii au văzut un tăran care se tot trudea să scoată un car împotmolit în noroiu. Indemna tăranul boii, se opinteau bietele vite, dar carul nu se urnea. Opritu-s'au sfintii să privească truda bietului om. Si cuprins de milă, sfântul Nicolae si-a suflecat mânecele dela sutana lui albă si a pus umărul să ajute. Carul s'a urnit, iar tăranul a multumit, pornind mai departe. Odată treaba sfârsită, sfântul Nicolae s'a întors mustrător către sf. Casin : "Dar bine, sfinte Casin, de ce n'ai venit să dai o mână de ajutor? -"Nu puteam, fiindcă nu vroiam să'mi stropesc sutana mea albă cu noroi. Uită-te cum ti-ai murdărit cereasca ta haină. Ce va spune bunul Dumnezeu când te vei întoarce în rai? Numai că în cer bunul Dumnezeu s'a supărat foc de atitudinea de contemplativă indiferentă a sfântului Casin si drept pedeapsă a decis ca sfântul Nicolae să fie prăznuit de două ori pe an, iar sfântul Casin pdată la patru ani..

O întrebare : este o tinută obligatorie a unui "intelectual" să nu se simtă obligat să se preocupe de cele ce se întâmplă în jurul lui? Când asupra tării lui s'a abătut uraganul vitregiei, are el dreptul să rămână spectator indiferent ? Răspund categoric: Nu. Nu voi lua ca exemplu atitudinea filozofului Fichte, după Iena, ci atitudinea intelectualilor francezi după Sedan, Flaubert, George Sand, Prévost-Paradol, Renan, Michelet, Veui-

llot, Taine, Sarcey, About, tuturor înfrângerea Frantei în 1870 le provocase o asa de puternică, profundă emotie încât toti au adoptat aceeas atitudine: să cercetezo care sunt cauzele dezastrului. Corespondenta lui Gustave Flaubert din acea epocă stă mărturie a preocupărilor acestui magician al prozei franceze: "Iată unde ne-a adus furia de a nu vtoi să vedem adevărul, dragostea de ce este nefiresc si de minciuni". Era obsedat de această acceptare a unei reprezentări factice a Frantei, de climatul minciunii care pregătise dezastrul: "Plătim îndelungata minciună în care am trăit, pentru că totul era fals: falsă armată, falsă politică falsă literatură, false credinte si chiar false curtezane" (dintr'o scrisoare către Maxime du Camp).

Prévost-Paradol, una dintre cele mai mari personalităti ale presei franceze, scriitor de mare talent -la vârsta de 34 de ani era membru al Academiei franceze- se găsea la Washington ca ambasador al Frantei când a aflat de capitularea dela Sedan. A socotit că unicul gest care ar putea pune capăt sbuciumului sufletesc era sinuciderea.

Louis Veuillot, marele polemist catolic, a tinut să pună în evidentă că dezastrele politice, militare, materiale erau mai putin grave decât persistenta unor idei gresite. "Nici o înfrângere nu ne poate pierde, afară de durata orbirii spiritelor si înjosirea sufletelor".

Ernest Renan si-a amintit, probabil, de vorbele sfântului Augustin: "Nu trebue să se piardă utilitatea nenorocirii sale". Si smulgându-se studiilor de istorie, a scris opera "Reforma intelectuală si morală a Frantei" în care totaliza toate lectiile pe care le-a scos din dezastrul patriei.

Dar brosura lui Jules Michelet "Franta înaintea Europei" publicată în Decembrie 1870 ? Marele critic recunostea chiar o utilitate înfrângerii, aceea de a fi desteptat virtutile războinice ale poporului francez. Fierul sabiei inamicului, pentru Michelet, reprezenta ceva bun. Si a avut această exclamatie: "Multumesc călăule".

Am lăsat la urmă pe H. Taine, asupra căruia dezastrul Frantei din 1870 a exercitat o influentă în tot restul vietii lui. Avea 42 de ani în 1870 si ceilalti 21 de ani i-a consacrat să studieze identificarea cauzelor dezastrului. Acest eveniment politic si national -înfrângerea Frantei în 1870- a lăsat o urmă adâncă în spiritul lui Taine, un fel de frângere în două a vietii lui intelectuale. Pe bună dreptate Emil Faguet sustinea că Taine după înfrângere suferise o schimbare, deoarece, desvoltându-si opiniile, ideile nu a făcut decât să'si exprime sensibilitatea. Rezultatul acestei dramatice meditatii asupra înfrângerii a fost marea lui operă "Originile Frantei contimporane" care a fost scrisă sub dominatia emotiilor si neliniştelor isvorâte din patriotismul lui. Scrisorile lui Taine către tânărul

sàu discipol, Albert Sorel, sunt màrturia crizelor de disperare prin care trecea. Sunt pagini în care simti un plâns înăbusit. "Caut zadarnic sà lucrez". Nu vorbesc de adânca mea tristetà, fac o sforțare sà mà tin drept. Sper sà pot reîncepe lucrul, dar este asa de greu". Si într'altà parte gàsim aceastà dureroasà màrturisire: "Sunt zile în care sufletul îmi este ca o ranà; eu nu stiam cà tineam atât de mult la patria mea!" Infrângerea Frantei din 1870, prin eccul pe care l-a avut în elita ei intelectualà, a pregàtit revansa fin 1918. Simbol al acestei elite intelectuale în primul ràsboiu mondial a fost Charles Péguy.

Iar când trecem în revistà numele intelectualilor români aflati în exil, când citim titlurile comunicàrilor fàcute, indicatie a preocupàrilor lor, ràmàm uluit de atâta seninàtate, de senilitatea sentimentelor lor nationale. Dar prin ce se aratà acesti oameni cà sunt Români ? Cà au luat teme românesti? Ar fi putut prea bine sà ia alte teme si le-ar fi tratat cu acelas sentiment de indiferentà cu care un biolog studiazà miscàrile unor microbi. Sunt oameni studiosi, teribil de studiosi, nu'si turburà nobilelor lor prèocupàri cu teme minore cum sunt: patria natiunea, disparitia Statului national. Faptul cà un onorabil filolog a descoperit cà în dialectul sard existà î din i rostit cu vârful limbii în partea stângà a cerului gurii, pentru el are mai mare importantà decât o polemicà fàrà rost cu regimul de ocupatie rusească. Numai naivii se lasà prinsi în această savantà mistificare. Pusi toti la olaltà, fac ogre a suta parte dintr'un Taine? Si marele gânditor francez scria: "Sunt zile în care sufletul îmi este ca o ranà"...

Se poate oare compara înfrângerea Frantei din 1870 cu rostogolirea în prăpastie a Românici din 23 August 1944, cu organizarea sistematicà a sclavizàrii definitive a poporului român ? Cum sà ne explicàm atitudinea acestor imitatori ai sfântului Casin care contempla indiferent toatà cazna tàranului ? Se tem onorabilii sà nu'si stropească toga imaculatà a intelectualitàtii? Sunt oameni desràdàcinati, aventurieri, fàrà amploare, ai ideilor, sentimentelor la modà. Vechea ideie de patrie nu le mai spune nimic. Nu au nici atâta curaj ca sà màrturisească ceace cred, la ce s'a redus pentru sensibilitatea lor fosta lor tarà. Fireste, îsi mai spun Români, dar în ceace priveste posibilitatea de restaurare a libertàtii patriei, ei au exact sentimentul unuia care a cumpàrat un bilet la loterie. Il tine într'un sertar, asteptând ziua tragerei. Despre acest soi de desràdàcinati, Maurice Barrès a spus: "Când îsi spun patrioti, ei nu rostesc decât un cuvânt, ei utilizează o frazeologie."

Este evident cà "zilele de studii" cu ocazia centenarului Unirii Principatelor au avut un admirabil regizor: sà se vorbească cât mai putin de centenarul Unirii s¢ - mai ales- sà nu fie supàrati Rusii, ocupantii si schingiuitorii poporului român.

Care era prima obligatie a acestor "intelectuali" români cari trăesc în libertate ? Sà aducà omagiul lor Francezilor cari au sprijinit sforțările Românilor de a atrage atentia Europei asupra oropsitei lor existenti. Două mari personalitàti ale culturii franceze au fost mari apàràtori ai cauzei românesti: Jules Michelet si Edgar Quinet. Ar putea sà ne explice această voità -accentuàm voità- uitare ? Nimeni nu a prezentat cu mai multà càldurà, culoare, expresivitate dramaticà viata poporului român

supus periodicilor invazii rusesti, stoluri de lăcuste asupra ogoarelor moldo-valahe, cum a fost Jules Michelet. Or, istoricul francez nu a fost pomenit tocmai pentru că a prezentat opiniei publice europene chipul hidos al căpcăunului de dincolo de Nistru. Dar uitarea lui Edgar Quinet ? Ar fi fost suficient ca unul dintre "intelectualii" români în exil să fi luat volumul VII din opera complectă a lui Edgar Quinet, volum consacrat "Românilor" si să fi închinat amintirii marelui proteguitor al Moldo-Valahilor un vibrant prinos de recunostintă. Atitudinea politică a lui Jules Michelet ca si a lui Edgar Quinet nu i-ar fi împiedicat să o facă: ambii au fost ctitorii republicei si democratiei franceze. Nu pare suspectă evitarea sărbătoririi centenarului si consacrarea în zilele de studii o oră celor doi prieteni ai poporului român ? Există, însă, o stranie coincidentă. La Bucuresti, strada Edgar Quinet nu mai poartă acest nume. Cu ce si pe cine a supărat autorul volumelor "Les Révolutions d'Italie"? A supărat enorm pe Rusi pentru că a atacat Rusia si aceasta nu uită. Si -coincidentă stranie- proscris la Bucuresti de către slugile marxiste-leniniste ale Rusilor, Edgar Quinet este discret proscris si la Paris de către organizatorii "zilelor de studii cu ocazia centenarului Unirii Principatelor". Să fie oare numai o simplă coincidentă, chiar stranie ? Numai că simpla coincidentă a ostracizării lui Jules Michelet si a lui Edgar Quinet se incadrează unor omisiuni care nu pot fi socotite numai straniі.

Sau citit unele comunicări privitoare la România ocupată de Rusi. De exemplu: "Politica agrară a Republicii populare Române" (nu'i cunosc textul), "Soarta actualului Cod civil român". De ce nu s'a găsit, cum era firesc, un intelectual care să prezinte un studiu cât de succint asupra conditiilor creiatiei intelectuale în România, un alt intelectual asupra epuratiilor efectuate în bibliotecile publice si particulare, sau asupra conditiilor de viată ale poporului român? Un domn "intelectual" a găsit oportun să prezinte obiectiv -evident, altfel n'ar fi stiintific- "problemele evolutiei industriale ale României". De ce acest domn,"doctor" probabil în stiintele economice, nu a făcut un studiu tot obiectiv, cât mai obiectiv, asupra organizatei exploatări de tip colonial a economiei românesti sub regimul de ocupatie rusească ? Putea fi sigur domnul "doctor" că o asemenea lucrare -comunicare în timpul zilelor de studii- transformată ulterior într'o carte ar fi găsit imediat un editor si ar fi interesat mult mai mult decât banalitătile rostite.

Se urmează sub regimul vechililor moscoviti o politică de rusificare. Occidentalii sunt asa de stupizi încât îsi închipuiesc că au de luptat cu o doctrină revolutionară, cu o conceptie de organizare a productiei cu totul falsă, cu o conceptie statlă totalitară si nu'si dau seama că marxismul-leninist este doar o mască utilă pentru a nu speria pe naivii progresisti, si că în dosul acestei măsti se ascunde vechiul imperialism rusesc. Când la Râmnicul-Sărat ehilii Moscovei au ridicat un monument generaluluiSuvarov, poate cea mai bestială figură a militarismului tarist, Dejii si Chivutele comuniste preamăreau un precursor al lui Lenin. Bolsevicii si-au însusit toate pozitiile si întreg spiritul imperialismului tarist. Ion Eliade Rădulescu a fost unul dintre denuntătorii politicei rusesti în Principate. El a luat initiativa de a arde, în fata Consulatului rusesc, Regulamentul organic. Intre alte cărti si brosuri publicate de Ion Eliade Rădulescu când era în exil orivind revolutia din 1848,

a publicat în 1850 o carte de 160 de pagini intitulată "Le protectorat du Czar, ou la Roumanie et la Russie. Nouveaux documents sur la situation européenne. Témoin oculaire des événements qui se sont passés en Valachie de 1828 à 1849". Noi am uitat pe bătrânul patriot Eliade Rădulescu, dar Rusii nu l-au uitat si nici nu l-au iertat. La Târgoviste exista un bust al părintelui renasterii culturii nationale, si într'o zi, din ordinul ocupantului, bustul lui Eliade Rădulescu a dispărut. Rusia sovietică pedepsind pe cei cari au ofensat Rusia tristă, este dovada nediscutată a continuitàti. Eliade Rădulescu a fost, cum se poate constata din "Echilibrul între antiteze", primul heghelian în România; totus, când se afla în pribegie nu s'a simtit obligat să devină "intelectual", adică să se scuture de grijile românesti , cum se scuturà câinele când iese din apă. Intre 1849 si 1852 Ion Eliade Rădulescu a fost un neostenit purtător de cuvânt al suferintelor românesti. Si Moscova nu a iertat celui care demascase politica rusească. Ori, această continuitate a politicei rusesti, indiferent de regim, erau datori s'o desvăluie în toată amenintătoarea ei permanentă, exilatii români, domnii "intelectuali". Intreaga lor activitate -admitind că sunt adevărati anahoreti ai bibliotecilor- trebuia să fie subordonată unui singur obiectiv:demascarea politicei rusesti. Au la dispozitie o documentare strivitoare, multumită căreia ar fi putut lămuri acest Occident comod, năuc. Să fi cercetat, de exemplu, pe cel mai tipic reprezentant al revolutionarilor rusi, pe Bakunin, prezent pe orice baricadă care se ridica în una din tările din Europa. Cu ocazia congresului panslav tinut în Praga, anarhistul Bakunin, revolutionar international, a lansat un apel către Slavi în care făcea această mărturidire "Am simtit că bate în mine o inimă slavă în asa măsură că am uitat aproape toate simpatiile democratice care mă legau de Europa occidentală".

In 1854, la începutul războiului Crimeii, Karl Marx avea o adevărată groază de panslavism, mai ales "sub forma asa zisă democrată si socialistă". Karl Marx scriă în "Rusia si lumea veche": "De când opaca ceată care învăluia revolutia din Februarie a dispărut, a început să se vadă clar: o simplitate definitivă înlocuieste complicatiile: nu există decît două chestiuni reale: chestiunea socială, chestiunea rusă. Si în fond este aceeas. Chestiunea rusească din partea Occidentului, încercare negativă; este noua aparitie a barbarilor, mirosind agonia, strigând "momento mori" vechei lumi si oferindu-i un asasin, dacă nu vrea să se sinucidă. Intr'adevăr, dacă socialismul revolutionar nu isbuteste să sfârsească cu o societate în decadentă, Rusia îi va pune capăt. Nu spun că este necesar, dar că această eventualitate este posibilă.... Rusia poate invada Europa până la Atlantic, cum poate fi invadată până la Urali. Pentru primul caz este nevoe de o Europă adânc divizată; pentru al doilea caz, o Europă profund unită. Este ea oare?"

Nu se poate mai clar. Ceace acum un secol era o simplă ipotează al unui exaltat al ideii de revolutie, azi este o amenintare reală. Lămuriri de felul acesta trebuiau prezentate de domnii "intelectuali" români aflati în exil.

De câtiva ani, acesti onorabili intelectuali s'au retransat în asa zisa pozitie culturală. René Quinton scria în "Maximes sur la huerre" : "Ofiterii de Stat-major sunt metafizicienii războiului"; se poate spune că "intelectualii" exilului

s'au constituit în asociatii de metafizicieni ai ideii de patrie, sunt culturali, neîntelegând sà audà gemetele natiei lor schingiuite. (Este un adevàrat deliciu sà-i auzi rostind numele lui Heidegger cu voce de câini ràgusiti). Ah. "Conceptul neînistii". Ah. "Fenomenologia lui Husserl" Ce pretiosi sunt toti acesti culturali, Kierkegaard de Mizil.

Culturà ? Voi lua dupà André Lalaude o definitie a culturii: "In sensul cel mai strâmt si cel mai aprópiat de sensul material desvoltarea (sau rezultatul desvoltàrii) unor anumite facultàti ale spiritului si ale corpului, prin exercitii potrivite." In cazul când "intelectualii" române din exil ar fi stàpâniti de o singurà preocupare, cultura românescà, atunci ar fi obsedati de conditiile impuse culturii românesti de un regim politienesc de ocupatie politicà si militarà a României. Cele opt"zile de lucru" ar fi fost consacrate denuntàrii opiniei publice mondiale opresiunea exercitatà asupra culturii românesti de càtre vechilii Moscovei. Despre ce probleme trebuia sà se vorbeascà în acest congres al intelectualilor români din exil cu ocazia centenarului Unirii Principatelor ? De denuntarea unui regim care face imposibilà desvoltarea culturalà a unei natiuni, de anularea tuturor puterilor creiatoare ale spiritului, un regim care aplicà inteligentii, personalitàtii omului metoda sinistrà a legendarului brigand al antivhitàtii, Procust.

Lumea liberà este plinà de "progresisti", de simpatizanti (periculosi în màsura în care sunt de bunà credintà) airegimurilor de zisà "democratie popularà". Ori, acesti nàuci drogati cu ceace Raymond Aron a numit "opiumul intelectualilor" trebuesc desmeticiti, dezintoxicati prin nenumàrate si fioroase revelatii în ceace priveste regimurile democratiilor populare; sà afle la ce trebue sà se astepte când vor fi obligati sà tràiascà în regimuri de structurà si spirit marxist-leninist. Obogatà contributie de date menite sà dee rezonantà adagiului latin "Hodie mihi cras tibi" în constiinta "progresistilor" occidentali, ràsfàtati ai libertàtii. Si printre alte criri, existà comunicarea sgudui-toare asupra acelei munci de Sisyf, canalul Dunàrii-Marea Neagrà unde au murit peste 250;000 de oameni, printre cari toti intelectualii refractari acceptàrik unei situatii de bufoni la curtea potentatilor marxisto-leninisti. Cum sà ne explicàm faptul cà nici un "intelectual" român nu s'a gândit sà evoace cu emotie, rând pe rând, pe cei mai reprezentativi intelectuali Români cari au murit, în urma torturilor suferite, în temnitile comuniste. Si cea mai mare parte dintre ei erau formati în universitàtile franceze, reprezentau cultura francezà în spatiul dacic. Astàzi sunt cunoscute conditiile de monstruoasà torturà la care a fost supus George Brătianu. Acum cinci zeci de ani a fàcut mare impresie cartea "Le jardin des suplices" a lui Octav Mirbeau, în care erau descrise toate torturile chineze. Dar toate aceste torturi n'au atins cruzimea rafinatà ale torturilor din închisorile comuniste. Lui G.Brătianu i s'a aplicat un sistem pe care Chinezii nu l-au imaginat: noaptea înnainte de ora stingerii intrau în celula nefericitului trei gardieni cari aduceau trei sobolani, cu picioarele din'apoi bine legate. Ii agàtau de gâtul schingiuitului si apoi îi treceau càmasa pe deasupra. Sobolanii se sbàteau sà scape, muscând cu disperare din pieptul victimei. Cu greu ne putem imagina tortura nenorocitului Brătianu. Nu era mai convingàtoare aceastà prezentare a unui autentic intelectual român, spre a ilustra tragedia culturii românesti, decât spanacul cultural al exilului ?

Ne întrebàm dacà cel care a organizat aceastà escamotare "culturalà" nu'i ierta lui George Brătianu douà crime capitale: de a se fi înscris voluntar -càpitan de artilerie- în Iunie 1941 si de a fi protestat, printr'o scrisoare deschisà adresatà rectorul universitàtii din Oxford, contra bombardàrii universitàtii din Bucuresti. Obligat ca sà protesteze era rectorul universitàtii, profesorul Hulubei, dar onorabilul savant, împins la rectorat de Mihai Antonescu, îsi pregàtea o fructuoasà apostazie. Javra descindea direct din Pristanda (a se reciti scena când Pristanda aducea pe N Catavencu la coana Zoitica) si beneficiind de regimul maresalului Antonescu suspina, exact ca si Pristanda, cu filoenglezii, filoamericanii, filorusii si cu alte filii ai tràdàrii. Astàzi este ràsfàtatul regimului comunist.

Ceace va ràmâne în memoria neamului românesc -protestul demn al lui George Brătianu- nstitue, pare, pentru initiatorii escamotàtii culturale un motiv de condamnare la tàcere, de uitare sau, din nefericire nu gàsesc echivalentul românesc- de punere sub herem.

Cuvintele "cultural", "intelectual" si alte etichete folosite în far sa exilului pot impresiona pe semidocti, sau pe agentii de informatie dela toate serviciile de politie. Pe cei, însà, cari stau în permanent contact cu biblioteca, nesàtiosi sà'si îmbogàteascà cunostintele, asemenea antreprize cultmale impun un gest reflex de apàrare românească.

In "România" s'a publicat mesajul Màriei Sale Mihai 1.Este stiut si prea stiut cà bietul Màlai regal nu a iubit niciodatà cartea; a avut din frageda copilàrie un fel de oroare fizicà pentru tot ce este tipàrit. Ori, spre a se da aparenta de autenticitate unor serii de imposturi si mistificàri : comitet national, Fundatie regalà, etc. s'a recurs la mentinerea fostului rege -eroul celui mai ticàlos act de tràdare- ca purtàtor al steagului de libertate al neamului românesc. Este o totalà lipsà de logicà, ca sà nu subliniem ofensatoarea contradictie între actul de tràdare -capitularea fàrà conditii si predarea tàrii noastre Rusiei sovietice- si pretentia de luptàtor pentru cauza Românei. Dar, regisorii loviturii de Stat din 23 August 1944 au un asa de mare dispret de Români încât nu se simt de loc stinghèritide o contrazicere.

Fiind vorba de "conferinta intelectualilor români" (asa o intituleazà "România" foaia oamenilor de casà a lui Yarow, Leisersohn & Co.) era nevoe de un mesaj regal. Regele (adicà Mihai a abdicat contra filodormà (inutil sà mai reproducem declaratiile generalului -de làsat pe vine, Lazàr, seful Casei militare a regelui), iar actul de abdicare -contra despàgubiri- a declarat anacronicà simonarhia. Dar de aceste neînsemnate detalii nimeni nu este obligat sà tinà seama. Si bietul Mihai s'a vàzut obligat sà spunà si el ceva, adicà sà semneze un text fàcut de oamenii lui Yaeow, Leisersohn & Co. sectia românească. In acest mesaj, dupà ce ni se aminteste cà "ràsbàtorim centenarul Unirii Principatelor si cà aceasta a fost prima etapà a unitàtii românesti, etc. (banalitatea textului nu apartine bietului Màlai regal ci marelui expert al nulitàtii de stil si gândire C.Visoianu continuà : "Dumneavoastrà (despre cine e vorba ?) situati pe plan cultural sàrbàtorirea acestui eveniment. Astfel afirmati . încrederea în puterea ideilor si mai ales în principiile de adevàr si dreptate de care atârnà în acelas timp nàzuintele noastre si soarta comunitàtii europene".

Nu ne vom ocupa de bietul Màlai regal care a gângàvit acest text, ci de pezevenghii (accentuez cuvântul pezevenghi) cari l-au ticluit. Mà rog, aceste"idei si principii de adevàr si dreptate" nu erau valabile si în 1944 ? Atunci dacà nu erau, de ce au smuls arma din mâna poporului român ? Dacà erau, si-au dovedit neputinta lor. Dar sà admitem cà în 1959 -24 Ianuarie- când zisii intelectuali din exil au fost strânsi -cine a plàtit vom vedea- la Paris de fictiunea "Fundatia regalà", aceste "idei" si mai ales principiile de adevàr si dreptate" au fost miraculos revalorizate. In acest caz cum se explicàm cà nicàieri nu am citit cà s'a pus, ca o conditie prealabilà, ori de câte ori a avut loc o conferintà a celor patru, examinarea situatiei în tàrile care pânà la 1944 au fost libere si apoi transformate în colonii rusesti? Isi închipuie, oare, chiar cel mai naiv exilat român cà dl Macmillan, cu ocazia vizitei fàcute la Moscova, a vorbit de principiile de "adevàr si dreptate", de nàzuintele popoarelor oprimate? De ce aceastà stràmutare pe plan cultural a unei comemoràri politice: Unirea Principatelor ? De ce aceastà fereală de a utiliza centenarul Unirii Principatelor spre a se aduce în desbatere tragedia poporului român ? Ca sà avem ràspunsul la aceastà întrebare este bine sà stim cine a finantat operatia de "situare pe plan cultural sàrbàtorirea acestui eveniment".

Cine a plàtit costul drumului, hotelul si celelalte cheltuieli onorabililor intelectuali români participanti ? Nu ne trebue nici o investigatie, deoarece "România" (Februarie 1959) publicà telegrama càtre dl Bernard Yarow, vice-presedintele comitetului "Free Europe" . O reproducem ca model al stilului lingàu, mostenire pe linie intelectualà a eroului lui I.L.Caragiale din scrisoarea pierdutà : simbolicul Pristanda:
"Intelectualii români, reuniti în congres, la Paris, cu savanti si scriitori occidentali, la Institutul Universitar Carol 1, và exprimà recunostinta lor pentru sprijinul dat activitàtii culturale românesti si và afirmà deplina lor solidaritate cu actiunea Dv. pentru dreptate si libertate".

Deci, dl Bernard Yarow a plàtit toate cheltuielile care au fost necesare pentru ca "intelectualii români" sà se poatà "reuni în congres la Paris". O primà observatie: acesti domni intelectuali nu s'au reunit la Paris pentru a sàrbàtori un secol de la unirea Principatelor, punct de plecare a liniei ascendente a neamului românesc, linie frântà la 23 August 1944. Alegerea datei de 24 Ianuarie a fost impusà spre a justifica acest congres si pentru a acoperi non-sensul unui congres cu normativ dat de dl Bernard Yarow. Cine este acest domn? Sà nu ne làsàm înselati de aparente ; nu este un American de veche asezare, si nici Anglo-saxon, desi numele asa cum este scris, ar putea sà ne inducà în eroare. La Est de Moscova este un mic oràsel numit Jarow. Initiatorul, deci, si cel care a acoperit cheltuielile este un American de originà din Rusia. Dacà este Rus autentic sau a fost numai cetàtean Rus, nu stim si nici nu intereseazà; retinem numai faptul cà un fost cetàtean rus a fost cuprins asa de odatà de o mare pasiune pentru cultura românească, o pasiune împinsà pânà la sacrificiu. Emotionant, teribil de emotionant. Ar fi pentru prima oarà , în istoria poporului român , când un Rus sau cetàtean rus, sà întoarcà priviri de caldà iubire pentru neamulnostru. Dela Petru cel Mare si pânà azi Rusii n'au làsat decât amintiri penibile pe meleagurile moldo-valahe. Se poate sà fie chiar asa de neprihànità atentia pe care o aratà dl Bernard Yarow ? Si nu face nici o îndoialà cà aceeas iubire o are

si pentru Polonezi, Cehoslovaci, Unguri, càrora le doreste tot binele. In definitiv, "Free Europe" a fost întemeiatà dupà ce a început ràsboiul din Coreea, atunci când Statele Unite si-au dat seama cà dincolo de Cortina de fer sunt unele rezerve de energii latent insurecte care ar putea deveni o temà seriosà de îngrijorare pentru Rusia sovieticà. Utilizarea acestui potential insurectional a fost întrezàritè doar ca mijloc de presiune, decu folosit cu màsurà./ Dovadà cà nu a existat o conceptie politicà -fortarea printr'o serie de insurectii nationale ca Rusia sovieticà sà consimtà la eliberarea acestor tàri, transformate cu consimtàmântul tacit al Statelor Unite si al Marei Britanii, în colonii sovietice, a avut-o cu prilejul insurectiei poporului maghiar împotriva regimului comunist impus si mentinut de trupele rusesti de ocupatie.

Sub Tari, în lupta contra imperiului otoman, politica rusească s'a folosit de potentialul insurectional al popoarelor crestine de sub dominatia turceascà, dar nu ca un mijloc de presiune ci ca sà aibà un pretext de a interveni, adicà sà facà ràsboiu. Càuta o justificare a ràsboiului si cea mai bunà justificare era venirea în ajutorul crestinilor de sub dominatia turceascà./ Slavofilismul s'a proectat politic sub forma panslavismului.

Ori, constituirea organizatiei "Free Europe" nu a corespuns unei gândiri politice, unui plan de actiune în functie de realizarea libertàtii nationale ale popoarelor oprimate. "Free Europe" a fost conceput ca un simplu mijloc de a nelinisti Rusia sovietică si a o constrânge sà devinà mai conciliantà. Politica nemàrturisità, dar evidentà în toate manifestàrile organizatiei "Free Europe" a fost: coexistenta pe bazà de statu-quo; în fond, politica dela Teheran si Yalta ale reziduriloe Rooseveltiene.

Revolutia ungarà a aràtat imensul potential insurectional care existà în asa zisele tàri satelite. Represiunea, chiar pri bestialitatea cu care a fist executatà, a dovedit vointa sàlbatecà a Rusiei sovietice de a pàstra spatiile ocupate cu consimtàmântul presedintelui Roosevelt si a dlui Churchill. Ca si Rusia taristà, Rusia sovieticà înțelege sà ocupe alte teritorii iar nu sà cedeze din ceace a ocupat. Atitudinea de spectator a Statelor Unite, neputinta O.N.U.ului, pozitia grotescà a secretarului general al O.N.U.ului care cerea sfios o vizà de intrare în Ungaria si refuzatà de agentul sovietic Kadar, au pus în adevàrata ei luminà organizatia "Free Europe", oficinà iresponsabilà de atatare, fàrà nici o idee politicà avuabilà, deoarece nu poti sà atati si în acelas timp sà vrei mentinerea coexistentii pe bazà de statu-quo.

"Free Europe" a constituit, folosind paravanul comod al salariatilor ei, asa zisa Adunare a Natiunilor Captive ale Europei. Si aceastà organizatie lucreazà dupà normativele date de Yarow, Leisersohn & Co.

In Buletinul tipàrit cu ocazia celei de a patra sesiuni speciale care s'a tinut la Strasburg între 25 si 29 Aprilie 1950 sunt publicate si cuvântàrile celor trei salariati ai dlui Yarow si anume : Ion Ratiu, Virgil Veniamin, George Ciorànescu. Iatà declaratia fàcutà de Ion Ratiu: "Exilatii nu s'au opus màsurilor care putând sà aducà o slàbire a tensiunii, totus cu o conditie ca aceste màsuri sà nu punà în pericol lumea liberà care este, pentru popoarele aservite, singura speranțà de un

viitor mai bun". Deci, foarte cuminti, exilatii împing dezinteresarea lor nationalà pànà a se preocupa ca lumea liberà sà nu fie periclitatà în cazul unei politici de destindere. In ceace priveveste tàrile captive, ele pot astepta, cât mai linistite, cât mai cuminte pentru cà singura lor speranta stà în lumea liberà. Slabà speranta, asa cum s'a putut vedea cu ocazia revolutiei ungare, isbucnità pentru ca Ungurii sà beneficieze de toate libertàtile prevàzute în Charta Natiunilor Unite: libertatea presei, a gândirii, a religiei, a opiniilor politice. Si în fata patetiicei si màretei tragedii, lumea liberà (unica speranta a unui viitor mai bun, cum ne asigurà salariatul grupului Yarow, Leisersohn & Co.) a repetat gestul lui Pontiu Pilat. Ion Ratiu a mai adàugat cà popoarele oprimate - adicà exilatii salariati de "Free Europe"- îsi fac o datorie sà ajute lumea liberà, "sà urmeze o politicà de liberare pacificà a natiunilor aservite de Uniunea sovieticà".

O politicà de liberare pacificà a natiunilor aservite ? Dar cum se poate ea realiza când imperialismul cpmunist devine zi de zi mai agresiv ? Povestea soarecilor strânsi intr'o adunare spre a se sfàtui cùm sà scape de teroarea unui afurisit de motan care zilnic fàcea un adevàrat pràpàd în rândurile soarecilor. Dupà lungi si pasionate desbateri au convenit cà unica solutie ar fi sà se agate de gâtul motanului un clopotel care sà dea de veste de fiecare miscare a inamicului. Aplauze, aclamatii, dar greutatea a fost agàtarea clopotelului. Cine sà cuteze sà se apropie de motan si sà'i lege clopotelul ? Cam asa este solutia acestui domn Ion Ratiu: eliberarea pacificà a natiunilor aservite.

In definitiv, dacà eliberarea se va tot îndepàrta în nedefinitul viitorului, este oare un cuvânt ca salariatii grupului Yarow, Leisersohn & Co. sà fie impacienti si nelinistiti ? Cât timp "Free Europe" plàteste si încà bine, eliberarea pacificà a natiunilor robite este o solutie foarte bunà.

Un alt salariat al grupului Yarow, Leisersohn & Co., un oarecare George Ciorànescu, analizând sistemul colonial Kruscev, spune între altele : "Generozitatea regimului fatà de lucràtori, tàrani si tineri nu este decât aparentà. Ea este datoritù fricei inspirate Sovietelor de ràscoala dela Poznan si revolutia din Ungaria, dar concesiile acordate de fricà sunt de purà formà". Care generozitate? Ce concesii s'au acordat, dupà revolutia din Ungaria, Românilor de càtre Rusia sovieticà prin intermediul vehiilor ei ? Cà acest salariat al grupului Yarow, Leisersohn & Co nu stie cà în Noembrie 1956 au fost arestati si mentinuti în câmpuri de concentrare 42.000 de studenti români, o parte dintre ei fiind condamnati între cinci si zece ani de închisoare ? Probabil cà în aprecierea lui Ciorànescu, faptul cà nu toti studentii au fost condamnati, constitue un act de "generozitate din partea regimului" fatà de tineret.

Si care sunt actele de generozitate, fie si numai aparente, fàcute de regimul comunist fatà de lucràtori si tàrani ? Citind, ai impresia cà este un text fabricat de guvernul comunist dela Bucuresti.

Am làsat la urmà pe Virgil Veniamin, nelipsitul, ràbdàtorul

solicitant din anti-camera lui Mihai Antonescu. Este adevàrat cà aceste calitàti i-au asigurat numirza de conferentiar la facultatea de Drept din Bucresti si de consilier juridic la Externe. Virgil Veniamin -ne informeazà Buletinul A.N.C.ului- a avut rolul de reporter privitor la"integrarea europeanà si politicà a Consiliului Europei". Am citit cu atentie textul raportului. Dacà nu depàseste nivelul banalitàtilor visoieniste, aduce, în schimb, un ton de solemnitate comicà. Un exemplu: "În spiritul Adunàrii consultative, cauzele tensiunii sunt de naturà politicà". O descoperire extraordinarà. Si urmeazà desvoltarea obiectivà (adicà jugànità) a acestei epocale descoperiri: 3dar ea -Adunarea consultativà- crede cà poate sà facà distinctiuni, seriindu-le (cele trei probleme) fàtà totus sà se gàseascà un criteriu. Ne putem întreba dacà aceastà metodà corespunde naturii tensiunii si dacà ea poate sà conducà la o solutie valabilà". Profund, ametitor de profund.

Acea "Adunare consultativà" a Europei, adicà al fragmentului de Europà încà liberà, este compusà dintr'un numàr de codobature care au ajuns la trei pozitii (Veniamin dixit): a) dezarmarea generalà si controlatà, b) nerecunoasterea statu-quo-ului în Europa; "totus acest principiu riscà sà fie peste màsurà atenuat prin faptul cà se referà numai la reunificarea Germaniei si la alegeri libere în zona orientalà de ocupatie".c) sà romànà credincioasà principiului autodeterminàrii".

Dar ce valoare are aceastà Adunare consultativà a codobaturelor Europei libere ? S'a vàzut în Noembrie 1956.

Sà urmàrim desvoltarea gândirii din raportul lui Veniamin. "Pentru a ràspunde acestor chestiuni, sà amintim cà tensiunea este un aspect al metodei empirice a politicei externe sovietice care, ea, nu se schimbà oricare ar fi stàpânii Kremlinului'.

Solemnul scriitorde banalitàti întrebuinteazà cuvinte al càror sens îl ignorà. Jules Lachelier, filozoful francez, considera empirismul ca un fel de a proceda al spiritului uman, care se multumeste cu ceace îi pune la dispozitie experienta. Pentru Lachelier, filozofia care nu admite nimic în afarà de experientà poate fi numità empiricà. Acelas sens atribue empirismului si John Stuart Mill. Mai putin o doctrinà si mai mult o metodà, empirismul neagà existenta axiomelor ca principii de cunoastere logicà, distincte de experientà.

Ori, dacà -asa cum spune solemnul Veniamin- politica sovieticà ar folosi o metodà empiricà, ar fi obligatà sà tinà seama de experientele fàcute în tàrile satelite al càror rezultat este acelas unde se gàsesc armate de coupatie ruseascà: anticomunismul este total si mai ales la generatiile tinere. un exemplu: în luna Februarie 1959 au avut loc alegerile universitare în Austria. Au participat 21.457 de studenti. Comunistii au obtinut 169 de voturi. Este concludent. Aceeas proportie -dacà nu mai redusà- ar fi în tàrile azi ocupate. Metoda empiricà, dacà arfi folositè de Rusia sovieticà, ar duce în chip obligator la renuntarea unei anumite politici -marxism-leninist, impus prin mijloace de inchizitie politieneascà- care dà rezultate contrarii celor urmàrite. Dupà revolutia din Ungaria, o politicà empiricà impunea o schimbare radicalà al sistemului de captare a maselor. Politica Rusiei sovietice nu tine seamà de rezultatele experientelor (se observà mai ales în politica agrarà), de aici provocarea continuà printr'o constantà vointà de a viola mersul firesc al istoriei.

Dar nu'mi pot pierde vremea sà fac investigatii în vidul solemn al tàrtàcutii omului inventat de Mihai Antonescu. Am tinut sà prezint tematica bemolizatà a intelectualilor din serviciul grupului Yarow, Ieisersohn & C° fatà de problemele neamului românesc. Academic, cât mai academic, abstract, cât mai abstract ca sà nu fie ofensat sindicatul càlàilor din Kremlin. Si exact aceiasi intelextuali români au apàrut si la "Adunarea intelectualilor români reuniti în congres la Paris".

Cum puteau fi evocati Jules Michelet, Edgar Quinet, denuntàtori ai politicei knutului pe care Rusia a practicat-o si acum 120 de ani cum o practicà în zilele noastre ?

Sà admitem cà Virgil Veniamin, însàrcinatul de Visoianu sà organizeze acel congres al intelectualilor de care stàpânul, Bernard Yarow, a avut nevoe nu ar avea o lene intelectualà care egaleazà pe a sefului sàu Visoianu (este în plus si putintel, tare putintel ca inteligentà) si s'ar fi decis sà intre la Biblioteca Nationalà spre a lua contact cu prietenii, marii prieteni de acum 110 ani ai poporului român. Era, oarecum, obligatia aceasta dat fiind cà congresul "intelectualilor români" a avut ca pretext centenarul Unirii Principatelor. Nu avea de fàcut un efort intelectual epuizant, ci sà fi copiat rândurile în care Jules Michelet cu geniul lui, denunta politica ruseascà; sunt sigur cà si textul scris de el, searbàd, ar fi càpàtat culoare, emotie, acel suflu de viatà pe care îl gàsim în proza lui Michelet. Iatà câteva exemple, luate la întâmplare, din "Pologne et Russie", publicatà în 1855 :

"Grecii numeau pe Rusi "ochi de sopârlà" si Mickiewicz a spus si mai bine cà adevàratii Rusi au ochi de insectà, strălucitori, însà fàrà privire umanà. Se ghiceste, vàzându-i, lipsa sensibilà a acestei rase: nu sunt încà oameni. Vrem sà spunem cà le lipseste atributul esential al omului : facultatea moralà, simtul binelui si al ràului. Acest simt, aceastà ideie este baza lumii, o bazà pe care nu o are; pluteste încà în voia întâmplàrii, ca un haos moral care asteaptà creiatia. Nu negàm cà Rusii au multe calitàti plàcute. Sunt blânzi si usor de condus, buni tovaràsi, pàrinti gingasi. Le lipsesc însà cu totul sinceritatea, moralitatea. Mint cu nevinovàtie, furà cu inocentà, mint si furà mereu. Lucru straniu. Facultatea de a admira foarte desvoltatà la ei, le îngàdue sà simtà poeticul, ceace este màret, chiar sublim; dar adevàrul si ce este drept nu au nici un sens pentru ei. Vorbeste-le, ei ràmân muti, surâd, nu înteleg ce vrei sà spui. Dreptatea nu este numai garantia oricàrei societàti, care îi dà realitatea, fondul, substanta. O societate în care dreptatea este ignoratà, este o societate de aparente, fàrà realitate, falsà, goalà. De sus si pânà jos Rusia înselà si minte, este o fantasmagorie, un miraj, este imperiul iluziei".

Si privitor la politica externà a Rusiei, ar fi putut cita acest pasaj din Jules Michelet: "Rusia în natura ei, în viata ei proprie fiind minciuna însàsi, politica ei externà si arma ei contra Europei sunt în chip firesc minciuna. Numai cà aici este de fàcut o remarcabilà diferentà: pe cât Rusia, ca rasà, este mobilà, fluidà, nesigurà, pe atât ca politicà si diplomatie ea

este fixà, perseverentà". Urmeazà o splendidà -si asa de actualà desvoltare a ceace Jules Michelet numea jesuitismul politicei rusesti.

Reproduc si aceste rânduri profetice: "Lumea legii îsi are frontiera pe Vistula si pe Dunàre. Rusia nu admite dela noi decât ràul. Ea absoarbe , trage toatà otrava Europei, si o întoarce sporità, mult mai periculoasà. Când admitem Rusia,noi admitem holera, disolutia, moartea...

"Propaganda ruseascà este infinit de variatà, dupà popoare si tàri. Eri ne spunea: "eu sunt crestinismul". Mâine ne va spune: "eu sunt socialismul". Intrebuinteazà gazetari, oameni de lume, femei spirituale si încântàtoare..Cum sà refuzi lovitura datà de frumoasele mâini ale Medeii? "

Si am putea continua citatele din Jules Michelet sau Edgar Quinet privitoare la politica ruseascà. Dar, ar fi fost posibil lui Virgil Veniamin sà evoace pe implacabilii denuntàtori ai Rusiei când socrul lui este un stâlp al regimului de ocupatie, când sotia si copii lui sunt ràsfàtatii guvernului comunist instalat de Rusia la Bucuresti? Presupunând cà, totus, unul dintre "intelectualii români" ar fi trecut peste considerentele de familie si ar fi vrut sà demonstreze, asa cum se cuvine, permanenta pericolului rusesc pentru Europa; i-ar fi îngàdmit aceasta fostul cetàtean rus, Bernars Yarow ? Se mai incadra "congresul intelectualilor români" politicei tainice pe care o urmàreste grupul Yarow ?

In tarà, din nici o categorie socialà nu s'au gàsit asa de multi colaboratori ai regimului comunist ca din cea intelectualà. Fàrà îndoialà cà existà exceptii, scriitori cari voluntar au acceptat tàcerea, cum sunt altii a càror atitudine a fost un patetic exemplu de semeatà tinutà în fata asa zisilor judecàtori, oameni investiti cu aceastà magistraturà de partidul comunist. Ar fi suficient sà citez cazul lui Istrate Micescu înfruntând cu o admirabilà mândrie fiarele constituite în Curte de judecatà. Si sute de intelectuali au preferat temnitele comuniste, cu toate ororile, decât sà îngenunche slugarnic. Dar despre aceste nobile exemplare ale intelectualitàtii românesti stim prea putin; numai când tara va fi iaràsi liberà vom afla numele martirilor spiritualitàtii românesti. Am aflat, în schimb, de nerusinatii lingài ai Politrucilor si ne doare ca o umilintà personalà.

In toate tàrile supuse dominatiei rusesti s'au înregustrat manifestàri de independentà ale intelectualilor; în România, un conformism lingàu; este slugàrnicia totalà, absolutà, extazul când picioarele stàpânilor le încearcà rezistenta sezuturilor. Echivalentul îl gàsim numai în epoca fanariotà. Nu ajungea spectacolul pe care îl dau unii dintre "intelectualii" din tarà, mai era nevoe si de aceastà complectare din exil ?

Dl Bernard Yarow este un fost cetàtean rus si se explicà atitudinea sa : nu'i face plàccere sà fie denuntatà Rusia opiniei publice mondiale. Este chiar emotionantà atitudinea lui. Dar, dacà s'ar mai adàuga acestei atitudini emotive si unele interese inavuabile? In orice caz, dl Yarow este pentru coexistenta pe bazà de statu quo. Isi dau seama zisii "intelectuali români", participanti la acest congres, de înseamnà statu quo pentru România? Tot satajul Moscovei cu Berlinul se reduce la o presiune asupra Occidentului spre a obtine transformarea unei posesii de fapt într'o posesie de drept asupra asa ziselor tàri satelite. Este un an crucial pentru neamul românesc.

Romul SIMIONESCU

1 MAI 1959

de EFTIMIE GHERMAN

Se împlinesc anul acesta 70 de ani decând 1 Mai a fost proclamat "Ziua Muncii". Pentru a înţelege însemnătatea acelei hotărâri trebuie să aruncăm o privire asupra împrejurărilor care au dus la acea hotărâre, deoarece ea nu era decât rezultatul unor lupte de veacuri duse de clasa muncitoare.

Odată cu introducerea maşinilor în producţiune şi cu punerea lor în mişcare prin puterea aburilor, situaţia clasei muncitoare suferise o înrăutăţire înspăimântătoare. Timpul de lucru crescuse la 16 şi 18 ore pe zi, salariile erau atât de mici încât numai dacă lucra întreaga familie, părinţii şi copiii, ei îşi puteau asigura hrana zilnică. Desnădăjduiţi de situaţia care li se crease astfel, muncitorii distrugeau maşinile şi se ridicau cu armele în mâini pentru a obţine o reducere a timpului de lucru şi o salarizare mai omenească. Dar clasa stăpânitoare de atunci interzicea orice organizare profesională, sub cuvânt că aceasta nu poate decât să stânjenească dezvoltarea industrială.

Numai după lupte grele, care au durat generaţii, muncitorii au reuşit să-şi asigure dreptul de organizare profesională şi au putut astfel, treptat, să-şi îmbunătăţească situaţia. In toate ţările cu mare dezvoltare industrială, muncitorimea a reuşit să impună o ridicare a nivelului său de traiu.

In lupta aceasta, proclamarea lui 1 Mai ca zi a Muncii a jucat un rol deosebit. Clasa muncitoare afirma cu acest prilej, în văzul lumii, că reducerea timpului de lucru la 8 ore pe zi constitue un ţel realizabil pentru care ea înţelege să lupte. Dar 1 Mai avea şi un alt înţeles : în ţările de mare dezvoltare industrială, capitaliştii aveau obiceiul de a aduce spărgători de grevă din alte ţări mai înapoiate, ori de câte ori se ivea vre'un conflict de muncă. Muncitorii voiau să manifesteze la 1 Mai solidaritatea lor internaţională, arătând că pe viitor nu se vor mai lăsa folosiţi drept coadă de topor.

Lupte grele au fost duse de atunci încoace. Chiar sărbătorirea zilei de 1 Mai a dat loc la numeroase conflicte, dintre care unele sângeroase. Dar până la urmă, clasa muncitoare a izbutit să înfăptuiască revendicările sale. Ba, în multe privinţe, ea a realizat mai mult decât pretindea acum 70 de ani. Astfel, în numeroase ţări a fost introdus timpul de lucru de 40 de ore pe săptămână. De când cu automatizarea, marile centre sindicale din Statele-Unite au aruncat lozinca reducerii timpului de lucru la 30 de ore pe săptămână. Femeile şi copiii nu se mai istovesc în întreprinderi nesănătoase şi munca este protejată prin numeroase legi. Asigurările sociale s'au generalizat şi muncitorimea nu mai este pradă lipsei de lucru, a accidentelor, invalidităţii din boală sau bătrâneţe.

De unde, acum 100 de ani, orice organizare a muncitorilor era interzisă şi aspru pedepsită, azi puternice confederaţii sin-

dicale încheie contracte colective cu patronatul, în care se fixează condiţiile de muncă şi de salarizare. Intre ridicarea nivelului de trai al muncitorimii şi organizaţiile ei sindicale, există o legătură organică : puterea şi independenţa sindicatelor este garanţia bunei stări şi a libertăţii clasei muncitoare.

Dar din nefericire, nu pretutindeni s'au desfăşurat lucrurile aşa cum am arătat mai sus. O parte din lume a fost desprinsă prin forţă de acest proces general şi supusă unui regim de dictatură comunistă. Acesta afirmă mereu că a realizat sau că este pe cale de a construi socialismul. In realitate, regimurile de dictatură comunistă au lipsit proletariatul de toate drepturile sale şi l-au aruncat într'o stare asemănătoare aceleia de acum 100 de ani în Occident. In ţara noastră, organizarea muncitorilor în sindicate libere este interzisă, greva este considerată ca o crimă şi se pedepseşte cu moartea. In consecinţă, condiţiile de muncă şi de trai s'au înrăutăţit. Ca şi acum 100 de ani în ţările din Apus, femeia a fost scoasă dela treburile gospodăriei şi aruncată în vâltoarea uzinelor sau în fundul minelor de cărbuni. Nimic nu poate arăta mai bine adevăratul caracter al regimului de dictatură comunistă, decât faptul că în ţările stăpânite de comunişti, nu sunt realizate revendicările muncitorilor fixate acum 70 de ani, când 1 Mai a fost proclamat Ziua Muncii.

In loc ca muncitorimea să manifesteze liber, ea este scoasă în cortegii organizate de statul totalitar. In loc să se pună problema uşurării condiţiilor de muncă şi a unei salarizări mai bune, ziua de 1 Mai este folosită de stăpânirea comunistă pentru a impune intensificarea muncii şi agravarea exploatării clasei muncitoare. De aceea, în împrejurările de azi, ziua de 1 Mai nu este o sărbătoare în ţara noastră, ci un prilej de amintire a altor stări şi de speranţă că şi pentru noi va veni ziua în care clasa muncitoare, stăpână pe propriile ei destine, va putea să-şi expună liber durerile şi să-şi afirme năzuinţele.

---- oOo ----

CUM SE JUDECA IN R.P.R.

Isac Vitzling din Bucureşti, strada Paul Greceanu no.8, vânzător la O.C.L. Produse Industriale, raionul 23 August, "uită" să pună etichetele de preţuri la diferite obiecte, ca : ciorapi, aţă, chiloţi de copii, etc. şi astfel din "greşeală" incasa ceva în plus la unele articole. Mai avea obiceiul că "uita" deseori să dea şi rest, neavând "întîmplător" mărunţiş.

Pentru a se "vindeca" de această boală a "uitării" a fost condamnat la 2 ani închisoare, sentinţă rămasă definitivă.

(Din "România Liberă")

ÎNTÂMPLĂRI DIN ROMÂNIA OCUPATĂ

- Stuf şi celuloza în loc de icre negre.
- Emigraţia în anul 1900 în România şi aceea de astăzi în România... liberă şi ţările ocupate de Armata Roşie sau de Ruşi.
- Moştenirea din trecut, bucurie pentru "valeţii" Moscovei.
- "Domnul" Hrusciov şi John Foster Dulles.
- Neutralitatea sovietică sau cele două măsuri.

Printre nenumăratele noroace căzute pe capul celor rămaşi sub conducerea sovietică, este şi acela că prin dispariţia icrelor negre, proaspete sau sărate, oamenii nu mai riscă să se îmbolnăvească mâncând din ele.

Dacă sub dominaţia "capitalistă" aceste icre erau exportate sau consumate de acea parte a populaţiei ce-şi putea permite acest lucru, ca şi într'o măsură mai redusă de către ceilalţi, graţie pescarilor, era logic ca acum când proletariatul domină situaţia printr'o dictatură prevăzută cu ani în urmă de Marx, Engels şi Lenin (Stalin nu a fost decât un executant), aceste icre să fie consumate în raport cu producţia de către marea masă de producători, sau, cel puţin, de conducătorii acestora.

Ei bine, în această direcţie profeţii comunismului s'au înşelat.

Icrele, acele puţin ce mai vin cu acordul sovietic, sunt consumate de către cei ce se pot număra pe degete în conducerea actuală; la banchetele numeroase şi diferite ce se tot dau pentru musafirii chemaţi din toate direcţiile lumii şi, în fine, pentru musafirii sovietici ce nu se tem de boală şi papă toate icrele...

In realitate, cei mici nu văd nici o bunătate de acest gen. Si asta pentru că întreaga producţie de icre este în mâna Rusiei sovietice ce stăpâneşte teritoriul şi marea, producătoare şi pregătitor.

Vâlcovul aparţine Rusiei sovietice până când, în mod oficial, restul ţării va fi anexat ca o republică oarecare, dacă Vestul ameninţat în interesele lui de bază, nu va reacţiona. Sau, poate, de undeva dinăuntrul ţărilor ocupate, într'un moment oportun, răsmeriţa va isbucni fie dela graniţa dintre Est şi Vest a ultimei ţări ocupate de Ruşi, fie dela graniţa dintre Rusia sovietică şi prima ţară ocupată, spre Vest...

Drept consolare pentru pierderea icrelor negre aducătoare de devize tari şi sigure pentru Rusia sovietică, aceasta a lăsat Tării Româneşti dreptul de a se ocupa de stufuł ce creşte acolo şi a realiza vechiul plan al transformării acestui stuf în celuloză pentru hârtie, plan stabilit cu mulţi ani în urmă, dar nerealizat din imbecilitatea conducătorilor de atunci.

Astfel, muncitorii români astăzi stăpâni ai bunurilor, vor trebui să înceapă activitatea în Ostrovul Maliuc, fără să se teamă de reumatismele ce vor căpăta, ca şi de malaria răspândită de ţânţari, pentru a realiza planul ce va da Rusiei sovietice materia primă obţinută din sudoarea muncitorului român, ma-

terie primă ce va servi la pregătirea hârtiei pe care se vor tipări atâtea minciuni imperialiste menite să facă din Moscova Mecca religiei comuniste, până când China comunistă nu-şi va revendica fie măcar pentru Asia şi Africa, dreptul la întâietate şi dreptul de a avea o Mecca proprie...

Hârtia pe care se vor tipări toate reţetele de "fericire", va fi fabricată din celuloza de pe Ostrovul Maliuc. Muncitorul român va fi acel ce va plăti cu sănătatea lui această operaţie.

Mai târziu, adevărata fericire va fi realizată. Blocuri de locuinţe, dispensare, cantine, etc., vor fi adăugate şi altele construite pentru a se da muncitorului român iluzia că acestea îi aparţin. Oraşul viitor de pe Ostrovul Maliuc, care va fi gata peste doi ani, va primi vizitatori ce vor găsi un hotel, noi laboratoare de cercetări, un club, cinematograf, magazine alimentare (fără alimente bine înţeles - N.R.) şi câteva sute de apartamente confortabile...

Si toate se fac "pentru ca cei ce muncesc (spun şefii comunişti valeţi ai Moscovei) la valorificarea marei bogăţii a Deltei Dunării - stuful - să aibă condiţii de viaţă mereu mai bune"; şi toate se fac (spunem noi) pentruca Rusia sovietică să dispuie de cât mai multe mijloace ca să finanţeze lumea comunistă, pentru ca să se pregătească să distrugă lumea liberă.

Iar până atunci, cei ce muncesc acum acolo, vor plăti cu sănătatea şi poate şi cu viaţa "norocul" de a fi fost aleşi să pregătească "fericirea viitoare a Lumii".

Pentru aceştia, icrele negre ar fi fost un izvor de sănătate. Dar icrele negre nu sunt pentru mujici. Pentrucă aceştia nu au dispărut din Rusia sovietică. Dimpotrivă, numărul lor s'a înmulţit : ei au apărut şi în ţările ocupate de Rusia sovietică.

-o-

Intr'un număr al ciudatei reviste ce se numeşte "Glasul Patriei" (robite) un "nenorocit" polemizează în pagina 4-a cu postul "Europa Liberă" privitor la Românii stabiliţi în Canada.

Privitor la "de ce ?" au emigrat aceştia, postul de radio spunea că "îi este greu de precizat în cele câteva minute ce le are la dispoziţie".

Desigur că era mai demn, ca cel dela postul de radio să fi stabilit pe baza unor situaţii de atunci, adevărul.

N'a făcut-o, pentrucă, din nefericire, nu a fost inspirat.

In schimb revista "progresistă" complectează : "De ce ? Foarte lesne; de bine ce era în ţara asta. Nu mai puteau săracii de bine !"

Noi nu ezităm să spunem că "revista progresistă" are într'o oarecare măsură dreptate. Binele absolut nu poate să domnească nicăeri. Nemulţumiţi au existat, există şi vor exista întotdeauna...

Emigranţi deasemenea...

Dar ceeace postul de radio ar fi putut spune recunoscând adevărul istoric al mişcărilor de populaţie din motive economice şi îl spunem noi, fără sfială, este faptul inexplicabil al celor ce fug doar cu cămaşa pe ei, din Germania de Est, Tările baltice,

Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, Jugoslavia, Albania, Bulgaria şi chiar Rusia sovietică, unde comunismul este mai vechiu şi se fac atâtea pentru a se cuceri lumea. Si toţi aceştia fug într' una (în 1959 chiar), cu preţul vieţii lor, ca să aibă o fărâmă de libertate şi o pâine tot atât de grea ca şi în ţările ocupate, dar, orice s'ar spune, mai puţin amară...

Dacă prin imposibil, s'ar putea astăzi cunoaşte exact numărul Românilor proletari ce ar voi să emigreze în Canada, ne-am putea da seama cât de infim era numărul celor ce au părăsit România acum 50-60 de ani ca să se stabilească în Canada, unde formează acum obiectul discordiei dintre "valeţii" sovietici ce ar voi să pună mâna pe organizaţiile de acolo şi postul de radio "Europa liberă" ce denunţă această operaţie. Săraca Românie...

-o-

Conducerea sovietico-română dela Bucureşti se laudă cu succesele lui Constantin Silvestri, acele ale decedatului Dinu Lipatti (primuldirijor şi celălalt interpret pianist) şi vibrează de câte ori are prilejul să amintească de George Enescu.

Toţi aceştia sunt legaţi de "cea mai înaintată cultură, cultura sovietică", cum este legat cerut de pământ şi-i datoresc, în ceeace priveşte talentul şi formaţia, atât cât datoreşte Tara Românească Rusiei sovietice, care nu se sfieşte să golească ţara de bunuri şi să lipsească poporul românesc de beneficiul de a le consuma sub masca minciunii, apărând ca binefăcătoare din când în când, în paginile otrăvite ale presei dela Bucureşti.

-o-

Când a aflat că dl John Foster Dulles s'a îmbolnăvit de cancer, "Domnul" Hrusciov s'a speriat... şi a şters-o la odihnă. De peste o lună.

S'ar putea întâmpla ca dl H. să fie bolnav de inimă. De inimă bună ce are... Mai ales pentru poporul român, căruia îi face toate mendrele, pe care-l alintă, căruia îi ia icrele negre ca să nu se îmbolnăvească de ficat; petrolul pentrucă graţie progresului sovietic lumina electrică înlocueşte pretutindeni lampa cu gaz; pentrucă automobilele aparţinând oficialităţilor şi camioanele colhozurilor, cooperativelor şi altor combinaţii, benzina poate fi importată uşor din Rusia sovietică, cantitatea necesară fiind mică; vinul, pentrucă acesta, consumat în cantităţi mai importante, îndobitoceşte pe muncitor, când de fapt această operaţie este realizată pe alte căi de responsabilii respectivi; zahărul, pentrucă diabetul îi paşte; untul, pentrucă este prea gras şi poate îmbolnăvi pe muncitori, astfel că trebuie înlocuit (ca în Occident) cu untdelemnul; untdelemnul, pentrucă fiind fabricat din floarea soarelui, o plantă ce creşte foarte mult în Basarabia (astăzi rusească) şi în Ucraina, este logic să ia drumul Rusiei sovietice; şi aşa mai departe.

Toate acestea nu ne miră. Ceeace ne miră este faptul că d. Hrusciov şi ceilalţi cămătari cari prevăd toate, nu s'au ocupat de Tara Românească la un timp mai potrivit. De exemplu în 1858. (Tinem să rectificăm într'o măsură oarecare această afirmaţie :

ei s'au ocupat, de fapt, întotdeauna de noi pe principiul practicat şi de alţii, dar altfel, şi anume ale raporturilor de bună vecinătate.

Graţie acestui principiu aplicat cu delicateţa caracteristică marelui nostru vecin, Basarabia n'a fost anexată dintr'odată. Reluată, a fost din nou anexată, însă cu delicateţă. Si tot cu delicateţă a fost anexată partea de nord a Bucovinei cu oraşul Cernăuţi, care avea legături cu Rusia sovietică în aceiaşi măsură în care avea desigur astăzi răposatul Gheorghe Botez-Caucaz, fost industriaş la Bucureşti, graţie căruia România ar fi putut revendica regiunea dimprejurul munţilor Caucazi.

De ce în 1858, veţi întreba. Atunci anexarea ar fi fost mai uşoară şi "culturalizarea" masselor s'ar fi arătat infinit mai uşoară. Pentrucă, ţineţi-vă bine, în 1858 a fost adoptat în mod oficial alfabetul latin. Până atunci au fost folosite în scrisul românesc, în mod succesiv, literile cirilice şi semicirilice.

Ce mai bucurie ar fi fost la Bucureşti... "Scînteia", "România Liberă" (?) şi alte fiţuici tipărite cu slove ruseşti.

-o-

Vă amintiţi de recenta expulzare a unui "diplomat" român din Argentina ? Amestec în treburile interne şi indemn la revoluţie împotriva guvernului. Când ziariştii din Occident au venit la Budapesta ca să constate adevărul asupra situaţiei, toate ziarele sovietice şi cele ale sateliţilor au ţipat ca din gură de şarpe, că Occidentul se amestecă în treburile Ungariei.

Iată că Rusia reuşeşte să marcheze un punct în Irak. Generalul irakian care nu se gândeşte la comunism, dar care crede că va fi mai şiret decât clica comunistă, va sta pe scaun atât cât va crede de cuviinţă dl Hruşciov. Până atunci toate ţările ocupate de Ruşi şi-au trimis acolo ziarişti. Iată ce scrie unul, pre nume Al. Gheorghiu în "România Liberă" (?) din Bagdad :

"Partidele democratice, printre care Partidul Comunist şi organizaţiile de massă au făcut apel la unitate şi vigilenţa cât mai largă a populaţiei. Ele cheamă poporul să-şi strângă rândurile în jurul preşedintelui Kassem".

Aţi înţeles. La Budapesta, prezenţa ziariştilor occidentali înseamnă că Occidentul se amestecă în treburile interne ale Ungariei. La Bagdad, prezenţa ziariştilor comunişti români înseamnă... fericirea pentru irakieni şi ceeace urmează, după programul deacum realizat în celelalte ţări ocupate.

- Vornicul Bilă -

PEINTURE-VITRERIE-DECORATION

Etablissements

ELIE RAYNALD

38, rue Bénard - Paris XIV-ème - Tél. GUT.84-03

NOTE

Duminică 15 Martie 1959, ora 12,30, s'a oficiat o mare slujbă religioasă pentru punerea pietrei fundamentale a Bisericei "Sfântul Nicolae" a comunităţii ortodoxe române din Republica Argentina, care se va ridica în Calle Billinghurst 1247/55, în Buenos Aires, graţie nobilului gest al dlui Dr. Ştefan Ţoculescu şi a soţiei sale, dna Jorinda Ott Ţoculescu.

Conform tradiţiei religiei ortodoxe, solemnitatea s'a făcut de un sobor care a fost prezidat de Mgr Meletios Swaity de la Biserica Catolică Ortodoxă din Antiochia, acompaniat de Arhimandrit Juan Abud dela Biserica Siria Ortodoxă din Buenos Aires, Arhimandrit Jacobos Papu Vasilopulos, Vicarul Patriarchal al Bisericei Greco-Ortodoxe din Buenos Aires, Prot. Boris Ariciuc, de la Biserica Ortodoxă Ucraineană din Buenos Aires şi Preotul Anchidin Uşeriu, de la Biserica Ortodoxă din Rio de Janeiro.

x x x

La 10 Martie, "VOCEA AMERICEI" a transmis ascultătorilor din România, o prezentare a "Literaturii Române în exil", de dl. Virgil IERUNCA.

x x x

Rugăm pe cititorii cari nu vor să li se mai trimită "Curierul Românesc", să ne anunţe. In acelaş timp rugăm să ni se dee adrese de biblioteci, săli de lectură, de asociaţii, fără scop lucrativ, pentru a trimite "Curierul Românesc" în mod gratuit.

x x x

Compozitorul român NELLO MANZATTI, atât de drag publicului românesc din vremurile bune, a obţinut trofeul special italo-francez la cel de al IV-lea "Festival de la Chanson Italienne" de la Nisa, cu compoziţia "Monotonie", selecţionată dintre cele 605 compoziţii prezentate la concurs.

Textul italian era de LUCIANO BERETTA, iar versurile franceze au fost scrise de PAUL COLLINE, unul dintre cei mai cunoscuţi "chansonniers" ai Franţei.

In ziua de 6 Martie posturile de radio şi televiziune au transmis frumoasa serată care a avut loc la "Palais de la Méditerranée.

x x x

Pentru centenarul Unirii, domnul Pamfil ŞEICARU a publicat în editura "Carpaţii" un volum întitulat :

"UNIREA NAŢIONALA IDEE FORTA A ROMANIEI MODERNE IN PERSPECTIVA ISTORICA SI IN COMPLEXUL EUROPEAN"

Este una dintre cele mai serioase contribuţii la cunoaşterea originii şi desvoltării ideii de unire.

In numărul viitor vom face o amplă dare de seamă asupra lucrării domnului Pamfil SEICARU.

Volumul se poate procura dela editura "Carpaţii" - Calle Villanueva No.43 Madrid (Spania).

x x x